

Konservatuvar Öğrencilerinin Şan Eğitimi Alanındaki Başarı, Motivasyon, Özyeterlilik Algılarının Psikososyal Gelişim Düzeyleri Açısından İncelenmesi

Investigation of Conservatory Students' Perceptions of Success, Motivation and Self-Efficiency in the Field of Voice Training in Terms of Psychosocial Development Levels

Baran Daloğlu¹ , Sema Sevinç Çetin²

¹Abdullah Mürşide Anadolu Lisesi, Ankara, Türkiye

²Necmettin Erbakan Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Konya, Türkiye

ÖZ

Konservatuvar eğitimi, bireylerin sanatsal, teknik ve psikososyal gelişimlerini bir bütün olarak ele alan, yoğun ve disiplinli bir süreci kapsamaktadır. Bu sürecin önemli bir bileşeni olan şan eğitimi, yalnızca ses ve yorum becerilerini değil; aynı zamanda öğrencilerin motivasyon düzeylerini, özyeterlilik algılarını ve başarıya yönelik tutumlarını da şekillendiren çok boyutlu bir eğitim alanıdır. Bu çalışmada konservatuvar eğitiminde şan eğitimi alan öğrencilerin başarı, özyeterlilik algıları ve motivasyonlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi yapılarak psikososyal gelişimlerinde meydana gelen değişimlere ilişkin bulguların saptanması amaçlanmıştır. Konservatuvarlarda batı müziği alanında şan eğitimi alan öğrencilerin bu alanı tercih etme nedenleri, başarı düzeyleri, özyeterlilik algıları ve motivasyonları karşılaştırmalı olarak incelenmiş; aynı zamanda bu değişkenlerin öğrencilerin psikososyal gelişimlerine olan etkileri değerlendirilmiştir. Araştırma kapsamında, öğrencilerin bireysel motivasyon seviyeleri ile başarı yönelimleri ve bireysel çalışma alışkanlıkları arasındaki ilişki analiz edilmiştir. Araştırmada elde edilen nicel veriler, istatistiksel analiz teknikleriyle değerlendirilmiş ve değişkenler arası ilişkiler yorumlanmıştır. Çalışmanın verilerine göre; kadın öğrencilerin ders motivasyon düzeylerinin erkek öğrencilere kıyasla daha yüksek olduğu, 2. ve 3. sınıf öğrencilerinin ders başarılarının 1. sınıf öğrencilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, güzel sanatlar lisesi mezunu öğrencilerin ses eğitimi başarılarının diğer lise türlerinden mezun olanlara göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Başarıyı öğretmenin etkisine bağlayan öğrencilerin, diğer gruplara kıyasla daha yüksek başarı, motivasyon ve özyeterlilik puanlarına sahip olduğu görülmüştür. Öğrencilerin başarıya ulaşmalarında yalnızca bireysel yeteneklerinin değil, aynı zamanda çalışma disiplini, yöntemleri ve motivasyon

Baran Doğuş Daloğlu — barangitar@hotmail.com

Geliş tarihi/Received: 05.10.2025 — Kabul tarihi/Accepted: 17.11.2025 — Yayın tarihi/Published: 30.11.2025

Bu makale, Baran Doğuş Daloğlu'nun Prof. Dr. Sema Sevinç Çetin danışmanlığında yürüttüğü "Konservatuvar öğrencilerinin şan eğitimi alanındaki başarı, motivasyon, özyeterlilik algılarının psikososyal gelişim düzeyleri açısından incelenmesi" başlıklı doktora tezinden üretilmiştir. Ayrıca bu makale, 24-26 Nisan 2025 tarihlerinde gerçekleştirilen "IV. Uluslararası Müzik Araştırmaları Öğrenci Kongresi"nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Telif hakkı © 2025 Yazar(lar). Açık erişimli bu makale, orijinal çalışmaya uygun şekilde atıfta bulunulması koşuluyla, herhangi bir ortamda veya formatta sınırsız kullanım, dağıtım ve çoğaltmaya izin veren Creative Commons Attribution License (CC BY) altında dağıtılmıştır.

Copyright © 2025 The Author(s). This is an open access article distributed under the Creative Commons Attribution License (CC BY), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium or format, provided the original work is properly cited.

düzeylerinin de önemli rol oynadığı anlaşılmıştır. Bu doğrultuda, şan eğitimi sürecinde geliştirilen özyeterlilik algısı ve motivasyon düzeylerinin, eğitimin genel başarısı üzerinde anlamlı bir fark yarattığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Konservatuvar Öğrencileri, Başarı, Motivasyon, Özyeterlilik, Psikososyal Gelişim

ABSTRACT

Conservatory education encompasses an intensive and disciplined process that holistically addresses the artistic, technical and psychosocial development of individuals. Vocal education, an important component of this process, is a multidimensional educational field that shapes not only vocal and interpretative skills but also students' motivation levels, perceptions of self-efficacy and attitudes towards success. This study aimed to determine findings regarding the changes that occur in their psychosocial development by conducting a comparative examination of the success, self-efficacy perceptions and motivations of students receiving vocal education in conservatory education. The reasons for choosing this field, the levels of success, self-efficacy perceptions and motivations of students receiving vocal education in Western music at conservatories were comparatively examined; at the same time, the effects of these variables on the students' psychosocial development were evaluated. Within the scope of the research, the relationship between the students' individual motivation levels, their success orientations and individual study habits was analyzed. The quantitative data obtained in the research were evaluated using statistical analysis techniques and the relationships between the variables were interpreted. According to the data of the study; It was determined that female students had higher course motivation levels than male students, while second- and third-year students' course success was significantly higher than first-year students. It was also determined that students who graduated from fine arts high schools had higher success in voice training than graduates of other types of high schools. Students who attributed their success to the teacher's influence were observed to have higher achievement, motivation, and self-efficacy scores compared to other groups. It was understood that not only individual talents but also study discipline, methods, and motivation levels play important roles in students' success. In this respect, it was concluded that the perception of self-efficacy and motivation levels developed during the vocal training process make a significant difference in the overall success of the education.

Keywords: Conservatory Education Students, Success, Motivation, Self-Efficacy, Psychosocial Developme

Giriş

Ses estetik bir anlatım biçimidir. Estetik yönünün yanı sıra bir iletişim aracı olarak insanı tamamlayıcı nitelikte bir araçtır. Geçmişten günümüze müziğin temeli sesin oluşumu doğa taklidi ve kendini tanıma iç güdüsünden ortaya çıkmıştır. Her toplum kendi içerisinde özel bir müzik alanına sahip ve bu alanda uzman sayılabilir. Ses alanı müzik tarihinin en karmaşık alanlarından biridir. Bölgesel olarak bile ses yapıları, ses türleri, ses renkleri değişim göstermekte ve ayrılmaktadır.

İnsan hayatının her alanında bilinçli veya bilinçsiz olarak sesini kullanır. Bu alanın gelişimi diğer çalgılara göre daha soyut olduğundan aktarımı karmaşık olabilir. Kademeli bir şekilde şan dersi alınması eğitiminde istenen davranış şekillerinin oluşturmasında önemli bir rol oynar. Şan en temel anlatım ile sesi geliştirme ve istenilen şekilde kontrol edebilme sanatı olarak anlatılmaktadır. Bunun yanında ses yapıları insanlarda farklılıklar göstermektedir. Temelde erkek ve kadın sesleri olarak ayrılan bu alanda bireye göre eğitim vermek ve sese uygun egzersiz yapmak temel zorunluluktur. Şan eğitiminde yapılan ses egzersizlerinde kullanılan temel register bölgelerinin algılanması, öğrencide buna yönelik bir

şan eğitimi alan bireyin kişisel motivasyonunu yeterli oranda sağlanması, öz yeterlik inancının olması ile birlikte başarıyı elde etmesini mümkün kılacaktır. şan eğitimi sırasında öğrencinin yeteri kadar öz güveninin olması ise performansını olumlu yönde artıracaktır.şan eğitimindeki özyeterliliğe bağlı olarak öğrencilerin bireysel yetenekleri artacak ve sesini mümkün olabildiğince st düzey performansla sergileyebileceği varsayılmaktadır. Bu çalışmada ki temel alt boyutların tamamlanması durumunda ise konservatuvar ğrencilerinin performans yetersizlik kaygıları önlenebilir ve başarıyla birlikte psikososyal kimlik gelişimleri olumlu düzeyde artırılabilir. Diğer bir ifade ile öğrencinin kendine olan özgüvenin ve inancının yüksek olması gerekmektedir. Bu durum eğitimden alınacak olan başarı düzeyini doğrudan etkilemektedir. “Konservatuvar (Alm. Konservatorium; Fr. Conservatoire; ing. Conservatory; It.Conservatorio), pratik ve teorik mzık ile çalgı öğrenimi için resmi ya da özel eğitim kurumudur” (Aktüze, 2010, ss.323-324).

Problem Durumu

Konservatuvar eğitimi temel yapısı itibariyle sanat yetiştiren ve geliştiren kurumlardır bu kurumlarda verilen eğitim öğrencinin mesleki gelişimini önemli düzeyde etkilemektedir. Bunların dışında şan eğitimi sırasında kişisel farklılıklar ve eğitim ortamı da başarı üzerinde oldukça etki etmektedir.Konservatuvar ğrencilerine yönelik başarı, motivasyon, öz yeterlilik algılarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi ve psikososyal gelişimlerine olan etkisinin belirlenmesi bu çalışmanın problem durumunu oluşturmaktadır.Bu nedenle araştırmanın problem cümlesi “Konservatuvar şan eğitimi alan ğrencilerinin başarı, öz yeterlilik algıları ve motivasyonlarının psikososyal gelişimlerine etkisi nedir?”şeklinde oluşturulmuştur. Bu problem cümlesine uygun alt problemler řu şekilde oluşturulmuştur.

1. Konservatuvar ğrencilerin şan dersine yönelik sergilediği tutumlar ile akademik başarıları arasında nasıl bir ilişki bulunmaktadır?
2. Konservatuvar ğrencilerin şan dersine yönelik sergilediği tutumlar ile motivasyon arasında nasıl bir ilişki bulunmaktadır?
3. Konservatuvar ğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflar ile akademik başarıları ve zyeterlilikleri arasında nasıl bir ilişki bulunmaktadır?

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı konservatuvar eğitimi alan öğrencilerin şan konusunda gösterdiği başarı, öz yeterlilik ve motivasyon algılarını karşılaştırmak ve psikososyal gelişimleri ile ilişkisini tespit etmektir. Bu alanda eğitim alan, veren ve araştırmalar yapan araştırmacılara güncel bilgiler sunmak amaçlanmıştır.

Araştırmanın nemi

şan eğitiminin genel amacı; sesini doğru, güzel ve etkili bir şekilde kullanmasını sağlamak ve ses sağlığını korumaya yönelik davranışlar kazandırmaktır. Ayrıca alışma literatüre katkı sunmasının yanında şan eğitimi öğrencilerini ve

öğretmenlerini bilgilendirici içeriği olması sebebiyle de önem arz etmektedir. Bu çalışma konservatuvar eğitimi alan öğrencilerin şan eğitimine yönelik sergilediği tutumların anlaşılabilmesi, ses performansında gösterdiği başarıların ölçümünü yapabilmek ve bu amaca yönelik performans karşılaştırması ve psikososyal gelişim ilişkisi ortaya çıkarabilmek açısından önem taşımaktadır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden biri olan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli, iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeyi ve bu ilişkinin yönü ile derecesini ortaya koymayı amaçlayan bir tarama türüdür (Karasar, 2005). Bu model, özellikle eğitim alanındaki araştırmalarda bireylerin mevcut durumlarının betimlenmesi ve değişkenler arasındaki ilişkilerin açıklanmasında yaygın olarak tercih edilmektedir.

Eğitimle ilgili problemlerin çoğunlukla tanımlanabilir yapıda olması, tarama modellerinin önemini artırmaktadır. Bu bağlamda, ilişkisel tarama modeli; belirli değişkenler arasındaki ilişkileri ortaya koymak, karşılaştırmalar yapmak ve uygulamaya dönük sonuçlar üretmek açısından işlevsel bir çerçeve sunmaktadır (Balcı, 2000). Araştırmada elde edilen nicel veriler, istatistiksel analiz teknikleriyle değerlendirilmiş ve değişkenler arası ilişkiler yorumlanmıştır. Bu tür çalışmalar, bireylerin davranışlarını etkileyen çok yönlü faktörlerin anlaşılmasına katkı sağlamaktadır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2017).

Evren ve Örneklem

Yapılan araştırmanın evrenini 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Türkiye'deki konservatuvarlarda opera eğitimi görmekte olan öğrencilerden oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle ulaşılan Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi, Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi, Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Çukurova Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Haliç Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı ve Selçuk Üniversitesi Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı'nda öğrenim gören 350 öğrenci oluşturmuştur. Katılımcıların çalışmada kullanılan ölçeği özgür bir ortamda, herhangi bir baskı ve engelleme ya da yönlendirmeye maruz kalmadan gönüllü olarak cevaplaması sağlanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada kullanılan veri toplama araçları 4 bölümden oluşmaktadır.

Demografik Bilgi Formu

Bu kısımda katılımcıların kişisel bilgilerine yönelik olarak toplamda 11 soru (cinsiyet, sınıf düzeyi, okul adı, şan eğitimi ders saati yeterliliği, öğretmenin şan eğitimi dersi başarısındaki etkisi, şan eğitimi dersi öğretmen-öğrenci ilişkisi olumluluk düzeyi, ses grubunun doğru tespit edilme oranı, ders dışında şan eğitimi dersi için haftalık çalışma süresi, sesi olumsuz yönde etkileyen en önemli etmen, şan başarısını olumlu etkileyen en önemli etmen, şan eğitimi dersinin Konservatuvar gereksinimlerini karşılayacak donanım yeterliliği yer almaktadır. Bunun dışında Eriksonun Psikososyal gelişim düzeyi ölçeği (60 Soru), 2x2 Başarı yönelim ölçeği (20 Soru), Çalgı Performansı Öz-yeterlilik İnancı Ölçeği (20 Soru), Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeği (25 Soru) yer almaktadır.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde SPSS 27.0 (Statistical package for the Social Sciences) programından faydalanılmıştır. Veriler değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlarının yanı sıra, güvenilirlik analizi ve demografik verilerle anket yargı ifadelerinin ilişkilerini ölçen parametrik testler yapılmıştır. Araştırmada katılımcıların demografik bilgilerine yönelik elde edilen veriler betimsel istatistik yöntemiyle ortalama ve frekans değerleri hesaplanmıştır. Ölçeğin geçerlilik ve güvenilirliğini belirlemek için Cronbach alfa katsayısı hesaplanmıştır.

Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde araştırmadan elde edilen verilere ve bu verilerin değerlendirmelerine yer verilmiştir.

1. Demografik Verilere Yönelik İstatistiksel Bulgular

Tablo 1.

Katılımcıların Kişisel Bilgilerinin Dağılımı

		n	%
Cinsiyet	Kız	230	65,7
	Erkek	120	34,3
Sınıf Düzeyi	1. Sınıf	63	18,0
	2. Sınıf	69	19,7
	3. Sınıf	108	30,9
	4. Sınıf	110	31,4

Okul Adı		
Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	5	1,4
Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	10	2,9
Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi	48	13,7
Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	40	11,4
Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi	26	7,4
Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	5	1,4
Çukurova Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	22	6,3
Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	18	5,1
Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	64	18,3
Haliç Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	34	9,7
İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	33	9,4
Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	8	2,3
Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	12	3,4
Selçuk Üniversitesi Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı	25	7,1

Tablo 1’de katılımcıların kişisel bilgilerinin dağılımı incelendiğinde, katılımcılardan 230 kişinin kız ve 120 kişinin ise erkek olduğu görülmektedir. Katılımcıların %31,4’ü 4. Sınıfta öğrenim görmektedir. Katılımcıları Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi, Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi, Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Çukurova Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Haliç Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Selçuk Üniversitesi Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarında öğrenim görmektedir. Katılımcıların %18,3’ü Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarında okumaktadır.

Demografik Verilere Göre Başarı Yönelimleri Ölçeğinin Farklılaşma Durumuna İlişkin Bulgular

Bu bölümde cinsiyet, sınıf düzeyi, okul adı, şan eğitimi ders saati yeterliliği, öğretmenin şan eğitimi dersi başarısındaki etkisi, şan eğitimi dersi öğretmen-öğrenci ilişkisi olumluluk düzeyi, ses grubunun doğru tespit edilme oranı, ders dışında şan eğitimi dersi için haftalık çalışma süresi, sesi olumsuz yönde etkileyen en önemli etmen, şan başarısını olumlu etkileyen en önemli etmen, şan eğitimi dersinin konservatuvar gereksinimlerini karşılayacak donanım yeterliliği değişkenlerine göre başarı yönelimleri ölçeğinin farklılaşma durumuna yönelik bulgular sunulmuştur.

Tablo 2

Cinsiyete Göre Başarı Yönelimleri Ölçeği ve Alt Boyutlarının Karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	Ortalama	SS	U	p
Başarı Yönelimleri (Toplam)	Kız	230	171,91	,52047	12973,500	,357
	Erkek	120	182,39	,59272		
Öğrenme Yaklaşma	Kız	230	174,61	,72626	13594,500	,819
	Erkek	120	177,21	,70846		
Öğrenme Kaçınma	Kız	230	176,84	,79824	13492,500	,731
	Erkek	120	172,94	,85759		
Performans Yaklaşma	Kız	230	169,29	,95470	12371,500	,111
	Erkek	120	187,40	,94592		

Tablo 2'de görüldüğü üzere katılımcıların cinsiyetlerine göre başarı yönelimleri ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Mann-Whitney U testinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$). Buna göre kız ve erkek katılımcıların çalışkanlık ortalaması benzerdir.

Tablo 3

Sınıf Düzeyine Göre Başarı Yönelimleri Ölçeği ve Alt Boyutlarının Karşılaştırılması

	Sınıf Düzeyi	N	Ortalama	SS	X ²	p
Başarı Yönelimleri (Toplam)	1,00	63	199,34	,62243	8,649	,034*
	2,00	69	148,36	,50826		
	3,00	108	174,81	,46686		
	4,00	110	179,55	,58246		
Öğrenme Yaklaşma	1,00	63	184,84	,83777	13,021	,005*
	2,00	69	148,62	,64322		
	3,00	108	163,23	,64179		
	4,00	110	199,06	,74929		
Öğrenme Kaçınma	1,00	63	204,15	,87140	8,935	,030*
	2,00	69	156,64	,78731		
	3,00	108	181,13	,75008		
	4,00	110	165,40	,85117		
Performans Yaklaşma	1,00	63	179,90	,98369	3,728	,292
	2,00	69	155,65	,96429		
	3,00	108	176,08	,88203		
	4,00	110	184,86	,99220		
Performans Kaçınma	1,00	63	199,02	,88393	5,112	,164
	2,00	69	167,89	,90335		
	3,00	108	177,62	,81485		
	4,00	110	164,72	,90325		

Tablo 3'de görüldüğü üzere katılımcıların sınıf düzeyine göre başarı yönelimleri ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde başarı yönelimleri boyutu ile öğrenme yaklaşma ve öğrenme kaçınma alt boyutunda sınıf düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Buna göre 1. Sınıf

Konservatuvar Öğrencilerinin Şan Eğitimi Alanındaki Başarı, Motivasyon, Özyeterlilik Algılarının Psikososyal Gelişim Düzeyleri Açısından İncelenmesi düzeyinde olan katılımcıların başarı yönelimleri ve öğrenme kaçınma ortalaması, 4. Sınıf düzeyinde olan katılımcıların ise öğrenme yaklaşma ortalaması daha yüksektir.

Demografik Verilere Göre Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeğinin Farklılaşma Durumuna İlişkin Bulgular

Bu bölümde cinsiyet, sınıf düzeyi, okul adı, şan eğitimi ders saati yeterliliği, öğretmenin şan eğitimi dersi başarısındaki etkisi, şan eğitimi dersi öğretmen-öğrenci ilişkisi olumluluk düzeyi, ses grubunun doğru tespit edilme oranı, ders dışında şan eğitimi dersi için haftalık çalışma süresi, sesi olumsuz yönde etkileyen en önemli etmen, şan başarısını olumlu etkileyen en önemli etmen, şan eğitimi dersinin konservatuvar gereksinimlerini karşılayacak donanım yeterliliği değişkenlerine göre bireysel çalgı dersi motivasyon ölçeğinin farklılaşma durumuna yönelik bulgular sunulmuştur.

Tablo 4

Cinsiyete Göre Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeği ve Alt Boyutlarının Karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	Ortalama	SS	U	p
Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon (Toplam)	Kız	230	170,07	,40217	12551,000	,164
	Erkek	120	185,91	,46500		
Motivasyonsuzluk	Kız	230	165,89	,99673	11590,500	,014*
	Erkek	120	193,91	1,04966		
Başarı Motivasyonu	Kız	230	180,04	,74274	12755,000	,244
	Erkek	120	166,79	,82354		
Çalışma Motivasyonu	Kız	230	173,02	,98817	13229,000	,524
	Erkek	120	180,26	1,06690		

Tablo 4'te görüldüğü üzere katılımcıların cinsiyetlerine göre bireysel çalgı dersi motivasyon ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Mann-Whitney U testinde yalnızca motivasyonsuzluk alt boyutunda cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Buna göre erkeklerin motivasyonsuzluk ortalaması kızlara kıyasla daha yüksektir.

Demografik Verilere Göre Erikson'un Psikososyal Gelişim Dönemleri Ölçeğinin Farklılaşma Durumuna İlişkin Bulgular

Bu bölümde cinsiyet, sınıf düzeyi, okul adı, şan eğitimi ders saati yeterliliği, öğretmenin şan eğitimi dersi başarısındaki etkisi, şan eğitimi dersi öğretmen-öğrenci ilişkisi olumluluk düzeyi, ses grubunun doğru tespit edilme oranı, ders dışında şan eğitimi dersi için haftalık çalışma süresi, sesi olumsuz yönde etkileyen en önemli etmen, şan başarısını olumlu etkileyen en önemli etmen, şan eğitimi dersinin Konservatuvar gereksinimlerini karşılayacak donanım yeterliliği değişkenlerine göre Erikson'un psikososyal gelişim dönemleri ölçeğinin farklılaşma durumuna yönelik bulgular sunulmuştur.

Tablo 5

Cinsiyete Göre Erikson'un Psikososyal Gelişim Dönemleri Ölçeği ve Alt Boyutlarının Karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	Ortalama	SS	U	p
Erikson'un Psikososyal Gelişim Dönemleri (Toplam)	Kız	230	182,79	,22798	12122,500	,062
	Erkek	120	161,52	,41965		
Güven	Kız	230	179,78	,36937	12815,500	,272
	Erkek	120	167,30	,57580		
Özerklik	Kız	230	172,84	,27384	13188,500	,494
	Erkek	120	180,60	,45509		
Girişimcilik	Kız	230	181,83	,31040	12344,500	,104
	Erkek	120	163,37	,53641		
Çalışkanlık	Kız	230	185,15	,29965	11581,500	,013*
	Erkek	120	157,01	,44215		
Kimlik	Kız	230	179,83	,40759	12803,500	,266
	Erkek	120	167,20	,54133		

Tablo 5'te görüldüğü üzere katılımcıların cinsiyetlerine göre psikososyal gelişim dönemleri ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Mann-Whitney U testinde yalnızca çalışkanlık alt boyutunda cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Buna göre kızların çalışkanlık ortalaması erkeklere kıyasla daha yüksektir.

Tablo 6

Sınıf Düzeyine Göre Erikson'un Psikososyal Gelişim Dönemleri Ölçeği ve Alt Boyutlarının Karşılaştırılması

	Sınıf Düzeyi	N	Ortalama	SS	X ²	p
Erikson'un Psikososyal Gelişim Dönemleri (Toplam)	1,00	63	1,00	,31075	2,264	,520
	2,00	69	2,00	,22495		
	3,00	108	3,00	,30785		
	4,00	110	4,00	,34974		
Güven	1,00	63	1,00	,45320	,387	,943
	2,00	69	2,00	,37979		
	3,00	108	3,00	,43879		
	4,00	110	4,00	,50279		
Özerklik	1,00	63	1,00	,33932	6,494	,090
	2,00	69	2,00	,31425		
	3,00	108	3,00	,35372		
	4,00	110	4,00	,36104		
Girişimcilik	1,00	63	1,00	,42315	2,428	,488
	2,00	69	2,00	,38284		
	3,00	108	3,00	,38267		
	4,00	110	4,00	,42011		

	1,00	63	1,00	,32324		
Çalışkanlık	2,00	69	2,00	,30710	2,399	,494
	3,00	108	3,00	,34846		
	4,00	110	4,00	,41096		
	1,00	63	1,00	,48125		
Kimlik	2,00	69	2,00	,42675	2,755	,431
	3,00	108	3,00	,42780		
	4,00	110	4,00	,49229		

Tablo 6'da görüldüğü üzere katılımcıların sınıf düzeyine göre psikososyal gelişim dönemleri ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$).

Tablo 7

Ders Dışında Şan Eğitimi Dersi İçin Haftalık Çalışma Süresine Göre Erikson'un Psikososyal Gelişim Dönemleri Ölçeği ve Alt Boyutlarının Karşılaştırılması

	Ders Dışında Şan Eğitimi Dersi İçin Haftalık Çalışma Süresi	N	Ortalama	SS	X ²	p		
Erikson'un Psikososyal Gelişim Dönemleri (Toplam)	3 saatten fazla	68	159,66	,37833				
	2-3 saat	221	177,01	,29134				
	1-2 saat	41	167,74	,23584	7,485	,112		
	Sadece dersten önce biraz çalışıyorum	9	225,50	,18380				
	Hiç çalışmıyorum	11	231,14	,38882				
3 saatten fazla	68	192,10	,52238					
2-3 saat	221	166,52	,43358					
Güven	1-2 saat	41	180,93	,39078	6,104	,192		
	Sadece dersten önce biraz çalışıyorum	9	223,56	,30744				
	Hiç çalışmıyorum	11	193,73	,56183				
	3 saatten fazla	68	161,44	,40439				
	2-3 saat	221	177,39	,33771				
Özerklik	1-2 saat	41	166,99	,30017	5,642	,228		
	Sadece dersten önce biraz çalışıyorum	9	213,22	,22048				
	Hiç çalışmıyorum	11	225,32	,35176				
	3 saatten fazla	68	156,60	,45706				
	2-3 saat	221	182,32	,38795				
Girişimcilik	1-2 saat	41	159,32	,30041	5,414	,247		
	Sadece dersten önce biraz çalışıyorum	9	198,33	,36747				
	Hiç çalışmıyorum	11	196,95	,58603				
	3 saatten fazla	68	155,80	,41192				
	2-3 saat	221	175,91	,34569				
Çalışkanlık	1-2 saat	41	173,83	,31843	13,702	,008*		
	Sadece dersten önce biraz çalışıyorum	9	201,61	,25000				
	Hiç çalışmıyorum	11	273,91	,29302				
	3 saatten fazla	68	160,05	,50473				
	2-3 saat	221	179,83	,45954				
Kimlik	1-2 saat	41	162,04	,39165	4,859	,302		
	Sadece dersten önce biraz çalışıyorum	9	200,22	,29167				
	Hiç çalışmıyorum	11	213,91	,43374				

Tablo 7'de görüldüğü üzere katılımcıların ders dışında şan eğitimi dersi için haftalık çalışma süresine göre Erikson'un psikososyal gelişim dönemleri ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde yalnızca çalışkanlık alt boyutunda ders dışında şan eğitimi dersi için haftalık çalışma süresine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Buna göre ders dışında şan eğitimi dersi için hiç çalışmayanların çalışkanlık ortalaması daha yüksektir.

Tablo 8

Şan Eğitimi Dersinin Konservatuvar Gereksinimlerini Karşılacak Donanım Yeterliliğine Göre Erikson'un Psikososyal Gelişim Dönemleri Ölçeği ve Alt Boyutlarının Karşılaştırılması

	Şan Eğitimi Dersinin Konservatuvar Gereksinimlerini Karşılacak Donanım Yeterliliği	N	Ortalama	SS	X ²	p
Erikson'un Psikososyal Gelişim Dönemleri (Toplam)	Tamamen	63	198,92	,37937		
	Kısmen	243	169,95	,35739	4,145	,126
	Hiç	44	172,63	,54374		
Güven	Tamamen	63	193,00	,57471		
	Kısmen	243	170,54	,53372	2,502	,286
	Hiç	44	177,82	,58292		
Özerklik	Tamamen	63	198,54	,81750		
	Kısmen	243	173,13	,71941	5,139	,077
	Hiç	44	155,63	,96041		
Girişimcilik	Tamamen	63	183,17	,90429		
	Kısmen	243	175,40	,94894	,835	,659
	Hiç	44	165,08	1,03014		
Çalışkanlık	Tamamen	63	184,17	,82703		
	Kısmen	243	170,90	,87686	1,707	,426
	Hiç	44	188,51	,52366		
Kimlik	Tamamen	63	200,66	1,15218		
	Kısmen	243	168,36	,96981	5,176	,075
	Hiç	44	178,91	1,12013		

Tablo 8'de görüldüğü üzere katılımcıların şan eğitimi dersinin konservatuvar gereksinimlerini karşılayacak donanım yeterliliğine göre Erikson'un psikososyal gelişim dönemleri ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0.05$).

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışma konservatuvar eğitimi alan öğrencilerin şan eğitimi alanı konusunda başarı, motivasyon ve öz yeterlilik algılarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi üzerine yapılmıştır. Formel ve bireysel eğitim modellerinde şan eğitimi, üzerinde önemle durulması gereken dersler arasında yer almaktadır. Zira konservatuvar eğitimi çağdaş eğitim anlayışı doğrultusunda kişinin duyguları, kasları ve zekâsı için eğitici olan bir alan niteliği taşımaktadır. Bunun yanında ses

ve şan eğitimi, tüm eğitim alanları ile ilişki halinde olan eğitim aracı olmaktadır. Şan eğitiminin gereken düzeyde ve istenen nitelikte uygulanması, toplumun çağdaş ses sanatı doğrultusunda dünyada yer edinebilmesi bakımından önem arz etmektedir.

Demografik Verilere Göre Başarı Yönelimleri Ölçeğinin Farklılaşma Durumuna İlişkin Sonuçlar

Cinsiyete göre başarı yönelimleri ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Mann-Whitney U testinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$). Buna göre kız ve erkek katılımcıların çalışkanlık ortalaması benzerdir.

Sınıf düzeyine göre başarı yönelimleri ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde başarı yönelimleri boyutu ile öğrenme yaklaşma ve öğrenme kaçınma alt boyutunda sınıf düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Buna göre 1. Sınıf düzeyinde olan katılımcıların başarı yönelimleri ve öğrenme kaçınma ortalaması, 4. Sınıf düzeyinde olan katılımcıların ise öğrenme yaklaşma ortalaması daha yüksektir.

Okul adına göre başarı yönelimleri ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde başarı yönelimleri boyutu ve öğrenme kaçınma alt boyutunda okul adına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Buna göre Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesinde öğrenim gören katılımcıların başarı yönelimleri ortalaması, Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarında öğrenim gören katılımcıların ise öğrenme kaçınma ortalaması diğer okullara kıyasla daha yüksektir.

Şan eğitimi ders saati yeterliliğine göre başarı yönelimleri ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde öğrenme yaklaşma ve performans yaklaşma alt boyutlarında şan eğitimi ders saati yeterliliğine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Buna göre şan eğitimi ders saati yeterliliğine tamamen şeklinde yanıt verenlerin öğrenme yaklaşma ortalaması, kısmen şeklinde yanıtlayanların ise performans yaklaşma ortalaması daha yüksektir.

Öğretmenin şan eğitimi dersi başarısındaki etkisine göre başarı yönelimleri ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$). Buna göre kızların çalışkanlık ortalaması erkeklere kıyasla daha yüksektir. Buna göre öğretmenin şan eğitimi dersi başarısındaki etkisinin olduğunu, olmadığını ve kısmen etkili olduğunu düşünen katılımcıların başarı yönelimleri ortalaması benzerdir.

Şan eğitimi dersi öğretmen-öğrenci ilişkisi olumluluk düzeyine göre başarı yönelimleri ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde yalnızca performans yaklaşma alt boyutunda şan

eğitimi dersi retmen-ğrenci ilişkisi olumluluk düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Buna göre şan eğitimi dersi retmen-ğrenci ilişkisi olumlu olmayan kişilerin ortalaması daha yüksektir.

Ses grubunun doğru tespit edilme oranına göre başarı yönelimleri leği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde öğrenme yaklaşma, performans yaklaşma ve performans kaçınma alt boyutlarında ses grubunun doğru tespit edilme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Buna göre ses grubu tamamen doğru tespit edilen katılımcıların öğrenme yaklaşma, kısmen doğru tespit edilen katılımcıların ise performans yaklaşma ve performans kaçınma ortalaması daha yüksektir.

Sesi olumsuz yönde etkileyen en önemli etmene göre başarı yönelimleri leği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde yalnızca öğrenme yaklaşma alt boyutunda sesi olumsuz yönde etkileyen en önemli etmene göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Buna göre sesi olumsuz yönde etkileyen en önemli etmenin psikolojik (Moral bozukluğu, stres, heyecan vb.) olduğunu düşünen katılımcıların öğrenme yaklaşma ortalaması daha yüksektir.

Demografik Verilere Göre Bireysel algı Dersi Motivasyon leğinin Farklılaşma Durumuna İlişkin Sonuçlar

Cinsiyete göre bireysel çalgı dersi motivasyon leği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Mann-Whitney U testinde yalnızca motivasyonsuzluk alt boyutunda cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Buna göre erkeklerin motivasyonsuzluk ortalaması kızlara kıyasla daha yüksektir.

Sınıf düzeyine göre bireysel çalgı dersi motivasyon leği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde bireysel çalgı dersi motivasyon ile başarı motivasyonu ve çalışma motivasyonu alt boyutunda sınıf düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Buna göre 1. Sınıf düzeyindeki katılımcıların bireysel çalgı dersi motivasyon ve çalışma motivasyonu ortalaması daha yüksek iken, 4. Sınıf düzeyindeki katılımcıların ise başarı motivasyonu ortalaması daha yüksektir.

Okul adına göre bireysel çalgı dersi motivasyon leği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde yalnızca bireysel çalgı dersi motivasyon ve çalışma motivasyonu alt boyutunda okul adına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Buna göre Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarında ğrenim gören katılımcıların bireysel çalgı dersi motivasyonu ve çalışma motivasyonu ortalaması daha yüksektir.şan eğitimi ders saati yeterliliğine göre bireysel çalgı dersi motivasyon leği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde

motivasyonsuzluk ve çalışma motivasyonu alt boyutunda şan eğitimi ders saati yeterliliğine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Buna göre şan eğitimi ders saati kısmen yeterli olan katılımcıların motivasyonsuzluk ortalaması daha yüksek iken, şan eğitimi ders saati tamamen yeterli olan katılımcıların ise çalışma motivasyonu ortalaması daha yüksektir.

Öğretmenin şan eğitimi dersi başarısındaki etkisine göre bireysel çalgı dersi motivasyon ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$).

Şan eğitimi dersi öğretmen-öğrenci ilişkisi olumluluk düzeyine göre bireysel çalgı dersi motivasyon ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis

olumlu etkileyen en önemli etmene göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Buna göre öğretmeniyle sağlıklı iletişim kuran katılımcıların bireysel çalgı dersi motivasyon ve motivasyonsuzluk ortalaması, doğru seçilmiş bir repertuar olan katılımcıların ise çalışma motivasyonu ortalaması daha yüksektir.

Şan eğitimi dersinin konservatuvar gereksinimlerini karşılayacak donanım yeterliliğine göre bireysel çalgı dersi motivasyon ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde yalnızca çalışma motivasyonu alt boyutunda şan eğitimi dersinin Konservatuvar gereksinimlerini karşılayacak donanım yeterliliğine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Buna göre şan eğitimi dersinin konservatuvar gereksinimlerini karşılayacak donanımın tamamen yeterli olduğunu düşünen katılımcıların çalışma motivasyonu ortalaması daha yüksektir.

Demografik Verilere Göre Erikson'un Psikososyal Gelişim Dönemleri Ölçeğinin Farklılaşma Durumuna İlişkin Sonuçlar

Cinsiyete göre psikososyal gelişim dönemleri ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Mann-Whitney U testinde yalnızca çalışkanlık alt boyutunda cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Buna göre kızların çalışkanlık ortalaması erkeklere kıyasla daha yüksektir.

Sınıf düzeyine göre psikososyal gelişim dönemleri ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$).

Okul adına göre Erikson'un psikososyal gelişim dönemleri ölçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$).

Şan eğitimi ders saati yeterliliğine göre Erikson'un psikososyal gelişim dönemleri ölçeği ve alt boyutlarının

karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde yalnızca girişimcilik alt boyutunda şan eğitimi dersi saati yeterliliğine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Buna göre şan eğitimi dersi saatinin kısmen yeterli olduğunu düşünen katılımcıların girişimcilik ortalaması daha yüksektir.

Öğretmenin şan eğitimi dersi başarısındaki etkisine göre Erikson'un psikososyal gelişim dönemleri lçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$).

şan eğitimi dersi ğretmen-ğrenci ilişkisi olumluluk düzeyine göre Erikson'un psikososyal gelişim dönemleri lçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$).

Ders dışında şan eğitimi dersi için haftalık çalışma süresine göre Erikson'un psikososyal gelişim dönemleri lçeği ve alt boyutlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak yapılan Kruskal-Wallis H testinde yalnızca alışkanlık alt boyutunda ders dışında şan eğitimi dersi için haftalık çalışma süresine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Buna göre ders dışında şan eğitimi dersi için hiç çalışmayanların alışkanlık ortalaması daha yüksektir.

Konservatuvar eğitiminde öğrencinin sergilediği çaba, estetik duyarlılığı ve öz yeterlik algısı öğrenme sürecinde büyük ölçüde etki sağlamaktadır. z yeterlik bilhassa kişisel yeteneğe bağlı olan müzik gibi alanlarda oldukça önemli bir yerde bulunmaktadır. Müzik bakımından öz yeterlik, kişinin şahsi müzik yeteneği ile ilgili inancının etkisiyle müzikte başarıyı yakalayabilmek adına sahip olduğu kapasiteye dair kendisine duyduğu inançla ilgili olmaktadır. Bu inançların yansımaları olarak müzikal öz yeterlik ortaya çıkmaktadır. Buna bağlı olarak kişinin müzikal yönden kimliğini ortaya koyan en önemli noktanın ğrenci tarafından geliştirilen algıların tamamı olduğunu söylemek mümkündür. z yeterlik inancı olan öğrencinin müzik konusunda gereken düzeyde başarı sağlayabilmektedir. Bunun yanında bireysel motivasyon düzeyinin yeterli oranda olması gerekmektedir. ğrenme yönelimi içsel ve motivasyonun temsilcisidir ve bu yönelimi benimsemiş olan kişiler, çevresini etkilemekten çok öğrenme konusunu merkeze almaktadırlar. Performans yönelimi dışsal motivasyonun göstergesidir ve bu yönelimi benimsemiş olan kişiler yeteneklerini çevresine ispatlamak ve yetenekli olmadığının düşünülmesinden kaçınmak gibi dışsal sebeplere bağlı olarak öğrenmeye gdlenmektedirler. Öğrencinin kişisel motivasyonu açısından öğrenme yönelimleri yarar sağlamaktadır. Motivasyonun artmasıyla birlikte öğrencinin müzikal başarısında artış olduğu gözlenmektedir.

Tüm bunlar dikkate alındığında konservatuvar eğitimi alan bireylerin kişisel motivasyonların yeterli oranda sağlanması, öz yeterlik inancının olması ile birlikte yeterli düzeyde başarının elde edilmesi mümkündür. şan eğitimi sırasında öğrencinin yeteri kadar öz güveninin olması içsel motivasyonu sağlaması performansını etkilemektedir. Kendisine olan inancı doğrultusunda çalışma azmi göstermektedir. Bunun sonucunda öz yeterliğe bağlı olarak kabiliyetlerini

Sonuç olarak öz yeterlik inancı ve motivasyon düzeyinin konservatuvar eğitimi sırasında vazgeçilmez bir unsur olduğu görülmüş, öğrencinin bu kavramların etkisiyle üst düzey başarı sergilemesinin mümkün olduğu anlaşılmıştır.

Etik kurul onayı

Çalışma Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu tarafından onaylanmıştır (Tarih: 04.06.2024 Sayı: 2024/525)

Yazarlık katkısı

Çalışmanın tasarımı ve konsepti: BDD, SSÇ; verilerin toplanması: BDD, SSÇ; sonuçların analizi ve yorumlanması: BDD, SSÇ; çalışmanın yazımı: BDD,SSÇ. Tüm yazarlar sonuçları gözden geçirmiş ve makalenin son halini onaylamıştır.

Finansman kaynağı

Yazarlar, çalışmanın herhangi bir finansman almadığını beyan etmektedir.

Çıkar çatışması

Yazarlar, herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan etmektedir.

Teşekkürler

Araştırma sürecim boyunca, bilgisi ve tecrübesiyle, bana her zaman destek olan ve yüreklendiren sevgili danışman hocam Prof. Dr. Sema SEVİNÇ ÇETİN'e teşekkür ederim.

Ethical approval

The study was approved by Necmettin Erbakan University Social and Human Sciences Scientific Research Ethics Committee (date: 04.06.2024 Number: 2024/525).

Author contribution

Study conception and design BDD, SSÇ; data collection: BDD, SSÇ; analysis and interpretation of results: BDD, SSÇ; draft manuscript preparation: BDD, SSÇ. All authors reviewed the results and approved the final version of the article.

Source of funding

The authors declare the study received no funding.

Conflict of interest

The authors declare that there is no conflict of interest.

Kaynakça

Aktüze, G. (2010). *Müziği Anlamak Ansiklopedik Müzik Sözlüğü*. Pan Yayıncılık.

Balcı, A. (2000). İkibinli yıllarda Türk Milli Eğitim Sisteminin örgütlenmesi ve yönetimi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi* 6(24). 495- 508.

Babacan, E., Yüksel, G., Küçükosmanoğlu, O. ve Babacan, M. D. (2017). Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin bireysel çalgı çalışma alışkanlıklarının incelenmesi (Konya İli Örneği). *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi Journal of Research in Education and Teaching*, 6(1), 464-474.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi

Extended Abstract

Introduction

Conservatory education encompasses an intensive and disciplined process that holistically addresses the artistic, technical, and psychosocial development of individuals. Vocal education, a crucial component of this process, is a multidimensional field of education that shapes not only vocal and interpretative skills but also students' motivation levels, perceptions of self-efficacy, and attitudes toward success. This study aimed to identify findings regarding changes in the psychosocial development of students receiving vocal training in conservatory education by conducting a comparative examination of their achievement, self-efficacy perceptions, and motivations. The reasons for choosing Western music vocal training at conservatories, their achievement levels, self-efficacy perceptions, and motivations were comparatively examined, and the effects of these variables on the students' psychosocial development were evaluated. The study analyzed the relationship between students' individual motivation levels, achievement orientations, and individual study habits. It was revealed that students' individual vocal lesson motivation levels and individual vocal study habits have a decisive impact on vocal education success. It has been understood that not only the individual abilities of students but also their study discipline, methods and motivation levels play an important role in their success. In this respect, it has been concluded that the self-efficacy perception and motivation levels developed during the vocal training process make a significant difference in the overall success of the training.

Method

In this study, the relational screening model, one of the quantitative research methods, was used. The relational screening model is a screening type that aims to identify the relationship between two or more variables and reveal the direction and degree of this relationship (Karasar, 2016). This model is widely preferred, particularly in research in the field of education, for describing the current status of individuals and explaining the relationships between variables.

The fact that educational problems are often definable increases the importance of screening models. In this context, the relational screening model provides a functional framework for revealing the relationships between specific variables, making comparisons, and generating practical results (Balcı, 2001). The quantitative data obtained in the study were evaluated using statistical analysis techniques, and the relationships between variables were interpreted. Such studies contribute to understanding the multifaceted factors that influence individuals' behavior (Büyüköztürk et al. 2013).

Findings, Discussion and Results

The Kruskal-Wallis H test, conducted to compare Erikson's psychosocial developmental stages scale and its sub-dimensions, determined no statistically significant differences ($p>0.05$) based on the level of teacher-student relationship positivity in vocal training classes. The Kruskal-Wallis H test, conducted to compare Erikson's psychosocial developmental stages scale and its sub-dimensions, determined no statistically significant differences ($p>0.05$) based on the rate of correct identification of the voice group. The Kruskal-Wallis H test, conducted to compare Erikson's psychosocial developmental stages scale and its sub-dimensions based on the weekly study time for vocal training classes outside of class, determined statistically significant differences only in the diligence sub-dimension compared to the weekly study time for vocal training classes outside of class ($p<0.05$). Accordingly, those who did not study for vocal training classes outside of class had higher average diligence scores. A Kruskal-Wallis H test, conducted to compare Erikson's psychosocial developmental stages scale and its sub-dimensions according to the most important factor negatively affecting the voice, revealed statistically significant differences in Erikson's psychosocial developmental stages dimension and the confidence, initiative, and identity sub-dimensions according to the most important factor negatively affecting the voice ($p<0.05$). Accordingly, participants with insomnia had higher mean scores for Erikson's psychosocial developmental stages total, confidence, initiative, and identity.

A Kruskal-Wallis H test, conducted to compare Erikson's psychosocial developmental stages scale and its sub-dimensions according to the most important factor positively affecting singing success, revealed no statistically significant differences ($p>0.05$).

A Kruskal-Wallis H test, conducted to compare Erikson's psychosocial developmental stages scale and its sub-dimensions according to the adequacy of the equipment to meet the conservatory requirements of the singing education course, revealed no statistically significant differences ($p>0.05$). In conservatory education, a student's effort, aesthetic sensitivity, and sense of self-efficacy significantly influence the learning process. Self-efficacy is particularly crucial in fields like music, which depend on personal talent. In the context of music, self-efficacy relates to a person's belief in their own capacity to achieve musical success, influenced by their belief in their personal musical talent. Musical self-efficacy emerges as a reflection of these beliefs. Consequently, it can be argued that the most important factor in determining a person's musical identity is the totality of the perceptions developed by the student. A student with a belief in self-efficacy can achieve the required level of success in music. Furthermore, a sufficient level of individual motivation is required. Learning orientation is intrinsic and represents motivation, and individuals who embrace this orientation prioritize learning over influencing their environment. Performance orientation is an indicator of extrinsic motivation, and individuals who embrace this orientation are motivated to learn by external factors, such as proving their talent to others and avoiding being perceived as incompetent. Learning orientations are beneficial for students'

personal motivation. Increased motivation is observed to increase students' musical success. Considering all of this, it is possible for individuals receiving conservatory education to achieve a sufficient level of personal motivation and a belief in self-efficacy to achieve a sufficient level of success. A student's self-confidence during vocal training, coupled with intrinsic motivation, influences their performance. This self-belief leads to a determination to work in line with their own commitment. As a result, they demonstrate their talents through this self-efficacy, maximizing their vocal training and elevating their vocal performance to the highest levels. In conclusion, it has been demonstrated that self-efficacy and motivation are essential elements during conservatory education, and it has been understood that students can achieve high levels of success through the influence of these concepts.